

<https://www.volkkrant.nl/nieuws-achtergrond/drie-jaar-cel-geest-tegen-is-vrouw-jeanette->

[j~b4f4d1d3/](#)

Drie jaar cel geëist tegen IS-vrouw Jeanette J.

De Rotterdamse vrouw verbleef vanaf eind 2014 tot aan de val van het kalifaat in 2018 in IS-gebied in Syrië en trouwde er drie keer. Justitie eist drie jaar celstraf tegen Jeanette J. (39) voor haar deelname aan IS en het bevorderen van terroristische misdrijven.

Anneke Stoffelen 9 november 2023, 18:40

Voorbijgangers nabij het Al-Hol-kamp in het noordoosten van Syrië, waar familieleden van IS-strijders worden vastgehouden. Beeld Delil Souleiman/AFP

Jeanette J. maakt deel uit van de tweede lichterding uitgereisde vrouwen die door de Nederlandse overheid werden opgehaald uit de Koerdische detentiekampen in Syrië. Een jaar geleden stuurde de regering een vliegtuig om deze twaalf vrouwen met hun 28 kinderen op te halen.

Blijf op de hoogte

Krijg een melding bij belangrijk nieuws

Vier leden van de eerste groep gerepatrieerde IS-vrouwen werden in april al veroordeeld tot gevangenisstraffen van – in het zwaarste geval – 21 maanden. De rechtbank woog toen als verzachtende omstandigheid mee dat de vrouwen jarenlang in erbarmelijke omstandigheden in de kampen hadden geleefd.

Over de auteur

[Anneke Stoffelen](#) is verslaggever van *de Volkskrant* en schrijft onder meer over de multiculturele samenleving. Voor de podcastserie [Een soort God](#) onderzocht ze hoe mensen in een sekte belanden.

Tijdens die strafzaken kwam de huidige verdachte Jeanette J. al zijdelings ter sprake. Duidelijk werd toen dat andere vrouwen haar zagen als een voormalige hardliner in het extremistisch gedachtegoed. Op de terroristenafdeling in Zwolle had J. namelijk haar excuses aangeboden, omdat zij in het Koerdische kamp de zogenoemde *takfir* had uitgesproken over drie Nederlandse uitreizigers.

Die kwamen daarmee bekend te staan als ongelovigen, waardoor zij hun leven niet zeker waren in het kamp vol IS-aanhangers. Tenten van de Nederlandse vrouwen werden meermaals in brand gestoken.

Spraakverwarring

Maar in de rechtbank verklaart Jeanette J. donderdag dat dit allemaal berust op een spraakverwarring. Ze zou in de gevangenis niet haar excuses hebben gemaakt voor het uitspreken van de *takfir*.

‘Ik heb niemand tot ongelovige verklaard. Waarom zou ik dat moeten doen over iemand die ik niet ken? Ik kende alleen de roddels over die dames. Toen ik hen in Nederland leerde kennen, bleken ze heel vriendelijk. Dus bood ik mijn excuses aan: sorry dat ik die roddels over jullie heb geloofd.’

Zo heeft Jeanette eigenlijk bij elk verhaal wat haar voor de voeten wordt geworpen een eigen versie, merkt de officier van justitie

op. Op een foto die haar tweede echtgenoot op Facebook plaatste, staat Jeanette in een zwarte niqaab naast haar kersverse echtgenoot. Ze hebben allebei een wapen om hun nek. Volgens Jeanette was dit op een dagtrip en poseren ze uitsluitend voor de foto met wat wapens 'die in een busje lagen' bij een picknick.

De rechter ziet in de zandvlakte op de foto 'geen evidente picknicklocatie'. En ook het fotobijschrift van haar echtgenoot – 'shooting day' – geeft volgens de rechter eerder de indruk dat haar man het zag als 'een dagje schieten met mevrouw J.'.

Fondsenwerving voor IS

Er zijn volgens Justitie sterke aanwijzingen dat haar schoonfamilie – een kennelijk radicale familie uit Kenia – tijdens Jeanettes tweede huwelijk in Syrië bijdroeg aan het werven van fondsen voor IS. Ook zou ze vrouwen ondersteund hebben die door de terroristische organisatie waren ondergebracht in opvanghuizen, zogenoemde *madafa*'s. Jeanette J. heeft daar volgens de officier van justitie geholpen door te koken. Ook dat berust volgens Jeanette op een misverstand.

Zelf houdt ze vol enkel thuis te hebben gezeten met haar zoon. Op de vraag of ze zich verantwoordelijk voelt voor de ellende die IS aanrichtte in Syrië, valt eerst een lange stilte. Dan: 'Ik heb aan geen activiteiten meegedaan. Ik zat thuis. Hoe kunt u tegen mij zeggen dat ik me verantwoordelijk moet voelen voor iets? Nee, ik voel me niet verantwoordelijk.'

Omdat ze weinig berouw of zelfinzicht toont, is het OM geneigd een zwaardere straf te eisen, zegt de officier van justitie even

later. Daar staat tegenover dat ze wordt geplaagd door een persoonlijkheidsstoornis – ‘zware borderline’. Daardoor doet J. naar eigen zeggen veel dingen ‘in een opwelling’. ‘Vandaag draag ik een hoofddoek, maar voor hetzelfde geld doe ik die morgen weer af.’ Deskundigen denken dat de kans op recidive klein is, maar noemen J. wel ‘zeer beïnvloedbaar’.

Volgens het OM is ze verminderd toerekeningsvatbaar en is daarom een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van drie jaar passend. Haar advocaat Mirjam Levy bepleit vrijspraak, omdat er volgens haar geen bewijs is dat J. iets meer heeft gedaan dan ‘slechts’ wonen in IS-gebied. De rechtbank doet op 23 november uitspraak.